Gunilla Skoog
miljobygg@smedjebacken.se

Datum
2026-09-17

Diarienr
2026-498

Budget 2027 med verksamhetsplan 2028–2031 Miljö- och byggnadsnämnden

Resultaträkning (tkr)						
	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Miljö och byggförvaltningen						
Intäkter	-8 146	-8 309	-8 475	-8 644	-8 817	-8 993
Kostnader	17 244	17 588	17 940	18 299	18 665	19 038
Summa	**9 098**	**9 280**	**9 465**	**9 655**	**9 848**	**10 045**

Verksamhet

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning och rådgivning enligt bland annat miljöbalken, plan- och bygglagen, livsmedelslagstiftningen, kemikalielagstiftningen, strålskyddslagen och lagen om bostadsanpassningsbidrag.
Nämnden ansvarar även för samhällsplanering genom bland annat översiktsplanering, detaljplanering, gestaltningsfrågor samt miljö- och vattenplanering. I uppdraget ingår dessutom energi- och klimatrådgivning, geografisk information, lantmäterifrågor samt samordning och utveckling av kommunens GIS-verksamhet.
Genom myndighetsutövning, planering, rådgivning och tillgängliggörande av kartunderlag och digitala tjänster bidrar nämnden till en rättssäker, effektiv och hållbar samhällsutveckling.

Omvärldsanalys

Miljö- och byggkontorets verksamhet påverkas av förändringar i lagstiftning, statlig styrning, teknisk utveckling, klimatförändringar och lokal samhällsutveckling. Nya och förändrade regelverk ställer krav på kontinuerlig kompetensutveckling och anpassning av arbetssätt, taxor och digitala system. För en mindre kommun är kompetensförsörjningen särskilt sårbar, eftersom flera verksamhetsområden är beroende av ett fåtal specialistfunktioner. Konkurrenskraftiga löner är också en viktig förutsättning för att kunna rekrytera och behålla rätt kompetens samt minska verksamhetens sårbarhet.

Att samverka med andra kommuner blir allt viktigare för att bygga bort sårbarheten. Nämnden har en god samverkan med närliggande kommuner och samverkansavtal finns med Säter, Hedemora och Ludvika kommuner.

Konjunkturutvecklingen påverkar svängningar i ärendevolymer för nämnden och därmed även nämndens avgiftsintäkter, dessa är svåra att prognostisera. Samtidigt ökar efterfrågan på rådgivning och tidig dialog från invånare, företag och exploatörer. Nämnden behöver därför balansera kraven på rättssäker och effektiv myndighetsutövning med förväntningar på tillgänglighet, service och korta handläggningstider.

Inom miljö- och hälsoskyddet kvarstår omfattande tillsynsbehov och en tillsynsskuld finns som behöver åtgärdas. Bristfälliga enskilda avlopp, förorenade områden, miljöfarliga verksamheter och brister i bostäders och verksamhetslokalers inomhusmiljö kräver långsiktigt och systematiskt arbete.

Digitaliseringen skapar möjligheter till effektivare handläggning, bättre beslutsunderlag och ökad tillgänglighet. Sammanhängande geodata, e-tjänster, automatiserade processer och AI-baserade stöd kan frigöra tid och förbättra servicen, men utvecklingen ställer samtidigt höga krav på informationssäkerhet, dataskydd, kvalitetssäkring och fortsatt mänsklig kontroll.

Flera större regeländringar påverkar eller kan komma att påverka verksamheten under kommande år. De nya bygglovsreglerna i plan- och bygglagen och Boverkets nya byggregler medför behov av fortsatt kompetensutveckling, information och anpassning av handläggning och taxor. Genomförandet av EU:s direktiv om byggnaders energiprestanda kan innebära ytterligare krav kopplade till energieffektivisering, energiprestanda och laddinfrastruktur. Inom miljöområdet pågår förändringar av reglerna om miljöprövning, avfallshantering, avfallsbrottslighet och spårbarhet för farligt avfall. Även EU:s reviderade avloppsdirektiv kan på sikt påverka kommunens vatten- och avloppsplanering samt tillsyn. Dessutom utreds förändringar av den offentliga livsmedelskontrollens organisation, vilket kan påverka kommunens framtida ansvar och kompetensbehov. Sammantaget medför utvecklingen behov av omvärldsbevakning, revidering av styrdokument och taxor samt ständig beredskap för förändrade uppdrag och resursbehov.

Plan för kommande budgetår

Under kommande budgetår prioriteras arbetet med Vision Smedjebacken, Översiktsplanen samt detaljplaner för industriområden.

Inom miljöbalkens område ligger fokus på enskilda avlopp, inomhusmiljö (hälsoskydd) samt miljöfarliga verksamheter (A-, B- och C-verksamheter). Flera nya verksamheter är registrerade i samband med nya etableringar, men nämnden ser också att en ökad ärendevolym på olika anmälningsärenden är realistisk, vilket gör att tillsynsarbetet behöver utvidgas. Nämnden vill även ansöka om att ta över vissa tillsynsobjekt från Länsstyrelsen Dalarna.

Nämnden planerar att fortsätta prioritera inomhusmiljö där barn vistas, såsom förskolor och skolor.
Tillsynen fokuserar på faktorer som ventilation, fukt, mögel, radon och buller.

Bostadsanpassningen bedrivs enligt de nya rutinerna, med fokus på rättssäker och effektiv handläggning. I samband med årsbokslutet följs kostnader, ärendemängd, kvalitet och effekter upp. Efterfrågan förväntas öka, vilket ställer krav på tydliga prioriteringar och ett fortsatt förebyggande arbetssätt. Insatserna stärker individens möjligheter att leva självständigt och utgör en viktig del av kommunens arbete för social hållbarhet.

Inom plan- och bygglagen bevakar nämnden utvecklingen inom byggområdet, då det finns många nya förslag på nya regelverk.

Digitaliseringen ska fortsätta utvecklas, bland annat genom att införa fler ärendetyper med automatiserade beslut. Kontoret har startat en digitaliseringsgrupp som ska verka

för nya digitala arbetssätt på avdelningen.

De prioriterade insatserna bidrar till kommunens mål genom att stärka den miljömässiga, klimatmässiga och sociala hållbarheten. De skapar också förutsättningar för utveckling av bostäder och samhällsplanering samt för en effektiv, rättssäker och serviceinriktad verksamhet med stöd av digitala arbetssätt.

Ekonomiska förutsättningar för planperioden

Rådgivning till företag och privatpersoner är en viktig del av verksamheten och har ökat kraftigt, detta har gjort att telefontid har behövt införas på avdelningen. Tidig vägledning kan förebygga fel, underlätta kompletta ansökningar och minska behovet av rättelser och tillsynsinsatser i ett senare skede. Rådgivningen bidrar även till ökad kunskap och ger invånare och företag bättre förutsättningar att fatta långsiktigt hållbara beslut. Rådgivningen finansieras genom nämndens skattefinansierade budgetram. I en kommun med begränsade resurser innebär detta en svår avvägning mellan lagstadgade uppgifter och den tillgänglighet och service som invånare och företag efterfrågar. För att nämnden ska kunna fullgöra sitt lagstadgade uppdrag och samtidigt upprätthålla en god servicenivå krävs tydliga prioriteringar, effektiva arbetssätt, fortsatt digitalisering och en långsiktigt hållbar finansiering.

Nämnden har ett ökat uppdrag inom bostadsanpassningen som omfattar samordning och införande av flyttbidrag. Bedömningen är att resursförstärkningen kommer att behövas även under kommande år för att matcha det ökade behov som finns gällande bostadsanpassning. Som tidigare redovisats behöver miljö- och byggnadsnämndens budgetram för bostadsanpassning förstärkas med 1 miljon kronor även under 2027 för att verksamheten ska få långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar. Ett återkommande underskott inom bostadsanpassningen riskerar att tränga undan andra delar av nämndens verksamhet.

Nämnden fortsätter att systematiskt följa upp bostadsanpassningsverksamheten och utvärdera effekterna av genomförda förändringar, inklusive införandet av flyttbidrag. Uppföljningen omfattar kostnadsutveckling, ärendemängd, handläggningstider, kvalitet och brukarperspektiv. Resultatet ska ligga till grund för eventuella justeringar av arbetssätt, resursfördelning och prioriteringar.

Ekonomisk uppföljning genomförs inför varje nämndsammanträde och beslutas i nämnd. Delårsrapport och årsredovisning upprättas enligt kommunens anvisningar och omfattar även uppföljning av verksamhetsmål. Återrapportering till kommunfullmäktige sker i samband med delårsrapporten och årsredovisningen. Samverkansavtal med andra kommuner följs upp årligen och rapporteras till kommunstyrelsen.

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen beskriver verksamhetens prioriterade inriktning och vad som ska uppnås under året

En kommun för alla	**Mått/Indikatorer**	**Måltal**
Verksamheten ska präglas av öppenhet och god kommunikation samt skapa möjlighet till kommuninvånarnas delaktighet.	NKI undersökning Öppna Jämförelser företagsklimat (SKR) ska ske varje år för att mäta kundnöjdheten inom områden Bygglov och Miljö- och hälsoskydd	Nämnden ska ha 69 poäng eller högre i NKI resultat*

Verksamheten ska verka för en god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö med inkluderande miljöer för alla.	samt livsmedelskontroll. I samtliga nya planer och strategier ska det redovisas hur olika åldersgruppers behov och perspektiv har beaktats.	100% **62–69 godkänt resultat och 70 eller högre mer än godkänt enligt SKR skala*
En hållbar eko-kommun	**Mått/Indikatorer**	**Måltal**
Miljö- och byggnadsnämnden ska verka för en hållbar samhällsutveckling, där nuvarande och kommande generationer ska få en god och hälsosam miljö med ett ekosystem i balans	Andel genomförda tillsynsinsatser i förhållande till beslutad tillsynsplan enligt miljöbalken	100%
Attraktiv boendekommun	**Mått/Indikatorer**	**Måltal**
Verka för en god planberedskap för att skapa goda livsmiljöer i kommunen	Det ska finnas tillgängliga planer för både industrietablering och byggbar mark för boende	Minst 1 plan för industrimark ska finnas tillgänglig för etablering Minst 1 plan för boende ska finnas tillgänglig för etablering.
Hög sysselsättning	**Mått/Indikatorer**	**Måltal**
Medverka till kommunens höga sysselsättning genom att erbjuda praktikplats och samverka med lärosäten	Medverkan genom att erbjuda praktikplats eller medverkan genom utbildningsinsatser	Minst 1 medverkan per år genom praktikplats eller utbildningsinsatser tillsammans med lärosäten
Hög sysselsättning	**Mått/Indikatorer**	**Måltal**
Inget beslutat inriktningsmål	Nollresultat	Nollresultat
Välfärd med hög kvalitet	**Mått/Indikatorer**	**Måltal**
Verksamheten ska kännetecknas av bra service, vara nära medborgaren och ha god kvalitet- och rättssäkerhet	Andel bygglovsärenden som handläggs inom lagstadgad handläggningstid Andel miljöärenden som handläggs inom föreskriven tid NKI-resultat för kundernas helhetsbedömning av bemötandet	100% 100% NKI index ska öka, startindex är 83,5 (2024)